

Respicite volatilia caeli

Fietsbigday trok zes teams

Op 24 april 1999 trokken maar liefst zes teams vogelkijkers door uithoeken van de provincie Groningen. Waar konden de meeste soorten worden gezien? Zouden andere teams een zeldzame soort al hebben ontdekt?

Sinds vijf jaren wordt in het voorjaar een wedstrijddag georganiseerd waarop zoveel mogelijk vogelsoorten in de provincie gezien moeten worden. Er is maar één belangrijke spelregel: je mag van de auto geen gebruik maken.

Verspreid door de provincie waren 13 vogelaars te vinden op de door hun gekozen route. Ter Apel was het startpunt voor Gert, Hans en Heico, die via Stadskanaal naar de Dollard gingen. Vanuit Haren beproefden Marry en Johan het klassieke winstrecept: eerst het Noordlaarderbos, daarna de Lauwersmeer. Aaldrik en Tanja wandelden van Zoutkamp naar Lauwersoog en trokken vandaar naar de omgeving van Haren. Het 'westerkwartierteam' Kees en Hans gingen van Zuidhorn naar het Midwolderbos en vervolgens naar de Lauwersmeer. Zij hadden concurrentie van Hilde en Alco, die vanuit Alldersoog de bosjes in het Westerkwartier passeerden, ook al de Lauwersmeer indoken en de zeedijk langspeddelden tot Warffum

om per trein te eindigen bij Haren voor de 'aanvullende bestellingen'. Dick en Eric bleven op hoge breedtegraad door een retour-tje Usquert - Lauwersmeer te fietsen. Het weer was gunstig: een zachte zuidoosten-wind, wisselend bewolkt met in de middag een paar onweersbuien.

De lijst

De totalen van de teams variëren tussen 94 en 117 soorten. Totaal zijn 147 soorten waargenomen (zie de tabel). In 1998 zijn totaal 137 soorten gezien; toen deden maar twee teams mee, in 1995 bedroeg de gezamenlijke score 149.

Oost-Groningen benadrukte zijn eigen karakter door toevoegingen als Boomleeuwerik, Dodaars, Bosuil en Appelvink. Het is geen toeval dat zoveel teams de Lauwersmeer opzochten: hier werden onder andere de Roerdomp gehoord, alle eendensoorten gezien, achtergebleven Kol- en Rietgans genoteerd en veel voorjaarszangers gehoord. Op deze dag werden bijvoorbeeld de eerste Grasmus, Tuinfluiter en Gierzwaluw waargenomen. Er is één echte dwaalgast gezien: Johan en Marry determineerden een merkwaardige leeuwerik bij de schuilhut aan het Jaap Deensgat als een Kalandarleeuwerik!

De lijst weerspiegelt ook actuele ontwikkelingen in de vogelstand: niemand heeft Patrijzen gezien en van de Goudplevier werd maar één groep ontdekt op een akker bij Leens. Omdat niemand zin had om rond te zwerven bij het desolate transferium bij Kardingse om de Kuifleeuwerik te scoren, ontbreekt deze soort op de totaalijst.

Eerder in het seizoen

De Big Days werden tot nu toe op het tweede weekend van mei gehouden, als er de meeste soorten te zien zijn. Maar het aantal deelnemers liep terug door concurrentie met de voorjaarsvakantie. Omdat we liever meer vogelaars hadden dan zoveel mogelijk vogels, is de datum vervroegd. Zou dit gevolgen hebben voor de soortenlijst? De verwachting was dat er meer wintervogels gezien zouden worden. Dat blijkt te kloppen: Beflijster, Kramsvogel, Keep en Sijs zijn gezien. Later arriverende gasten zoals Wielewaal, Bosrietzanger en sommige strandlopers ontbreken.

Namiddagdepressie

Tijdens het napraten in een pizzeria verhaalden meerdere teams dat ze in de loop van de ochtend hoge verwachtingen kregen over hun totaalscore: de stand schoot naar boven. Maar helaas: 's middags kwam de klad erin en pas tegen de avond kwamen er weer nieuwe soorten bij. Dit is een ervaring die elk jaar terugkomt: tussen drie en vijf houden de vogels zich rustig, waardoor het erg moeilijk is om nog nieuwe soorten toe te voegen. Dat komt pas na vijven, als de vogels weer actiever worden.

Ervaringen

Op een Big Day merk je pas hoeveel er beleefd kan worden op één dag. De Oost-Groningers haalden in de 10 minuten die ze tussen twee bussen door in de Veenhuizerstukken kon besteden, vier nieuwe soorten. Aldrik en Tanja moesten een deel van de wandeling rennen, om de bus te halen bij de camping in Lauwersoog. Hans en Kees haalden het doel dat zij zichzelf hadden gesteld: niet weer als laatsten te eindigen. Johan en Marry verklaptten aan concurrenten de plaats van een IJseend. Toen de concurrentie daar naar op zoek ging, zagen ze een groep vogelkijkers met telescopen naar het westen turen. 'Daar zal de IJseend dan wel zitten', dachten ze. Maar nee: vlak achter de rug van de telescoopgroep dook de IJseend op. Bij het rangeerterrein in Onnen konden Johan en Marry de Nachtegalen pas horen toen het rangeren even ophield. Alco en Hilde kregen in Haren een berisping omdat ze te vroeg onder spoorwegbomen doorzoefden, gehaast op weg naar de Buidelmees die ze even voor sluitingstijd van de wedstrijd nog moesten zien.

Wisselbokaal

Door Hans Vasse (lid van het Oostgroninger team) is een fraai wisselei gedraaid van perehout, op een standaard van acacia met als opschrift: respicite volatilia caeli (aanschouwt de vogels van de hemel). De winnaar mag er een jaar lang mee pronken en het volgende jaar deze wisselbokaal verdedigen.

Ongetwijfeld zijn er veel mensen die dan willen meedoen. Noteer alvast de datum: 22 april 2000.

Alco van Klinken